

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana, Miron Aliona, Plămădeală Ghenadie,

a judecat în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Ceban Sergiu XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 11.05.2015– 27.04.2017.

Instanța de apel: 19.05.2017 – 17.10.2019;
22.12.2020 – 18.05.2021.

Instanța de recurs: 24.01.2020 – 20.10.2020;
26.07.2021 – 16.05.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 27 aprilie 2017, Ceban Sergiu, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2 500 unități convenționale, echivalentul a 50 000 (cincizeci mii) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt următoarele: „Ceban Sergiu, în perioada lunii iulie 2014 - 11 februarie 2015, susținând că are influență asupra membrilor comisiei Penitenciarului nr. 6-Soroca, procurorului și instanței de judecată, a pretins de la Chihai Ecaterina, mijloace financiare în sumă de 2 500 Euro, echivalent a 47 266, 75 lei conform ratei oficiale medii de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, în vederea influențării persoanelor cu funcție publică și cu demnitate publică indicate, să emită hotărâri favorabile, în vederea eliberării condiționate înainte de termen a deținutului Chihai Alexandru, care a fost condamnat definitiv la 10 ani privațiune de libertate, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) Cod penal și care-și ispășea pedeapsa în Penitenciarul nr. 6 – Soroca.

Ulterior, la 11 februarie 2015, Ceban Sergiu în cadrul unei discuții avute cu Chihai Ecaterina i-a comunicat acesteia că mijloacele financiare în sumă de 2 500 euro, care le-a pretins de la aceasta, urmează să-i fie transmise lui Smoleac Svetlana, la locul de muncă al acesteia, amplasat în or. Florești, str. Pieții 1, numai după ce aceasta îi va comunica că dispune de automobil „Land Cruiser” negru.

În cele din urmă, la 14 februarie 2015, Chihai Ecaterina, la indicația lui Ceban Sergiu, s-a deplasat la serviciul lui Smoleac Svetlana, amplasat în or. Florești, str. Pieții 1, unde, după ce ultima i-a comunicat că dispune de automobil „Land Cruiser” negru, i-a transmis acesteia mijloacele financiare în sumă de 2 500 euro, pretinse de Ceban Sergiu.

După ce Chihai Ecaterina i-a transmis lui Smoleac Svetlana mijloacele financiare în sumă de 2 500 euro, echivalent a 53 351,50 lei conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, ceea ce constituie proporții mari, ultima, la rândul ei, i le-a transmis lui Ceban Sergiu, după care acesta a fost reținut.

Astfel, acțiunile lui Ceban Sergiu au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal- trafic de influență, caracterizat prin pretinderea personală și primirea prin mijlocitor de bani în proporții mari, pentru sine, de către o persoană care susține că are influență asupra unor persoane publice și cu funcție de demnitate publică, pentru a-i face pe acestea să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcțiilor sale indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.”

Prima instanță, în urma examinării probelor, a stabilit, ca rezultat al modificării quantumului proporțiilor mari, că acțiunile lui Ceban Sergiu urmează a fi încadrate în baza art. 326 alin. (1) Cod penal și nicidecum în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică în sensul învinuirii înaintate.

Totodată, s-a concluzionat că în acțiunile lui Ceban Sergiu nu sunt prezente cumulativ elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică lipsește latura obiectivă, ce constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acțiune, incriminându-se lui Ceban Sergiu pretinderea și primirea sumei de 2 500 Euro.

De către prima instanță, acțiunile inculpatului Ceban Sergiu au fost încadrate în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Ceban Sergiu, prin care a solicitat casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima

instanță privind achitarea inculpatului.

3.1 În motivarea apelului avocatul a menționat că:

- inculpatul urmează a fi achitat, din motiv că, potrivit art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală *„Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va înceta în cazurile în care ... există circumstanțe prevăzute de lege care ... exclud urmărirea penală”*;

- urmează a fi constată nulitatea actelor procedurale efectuate în perioada 25.11.2014 – 14.02.2015 (inclusiv a ordonanței de pornire a procesului penal), care nu corespund criteriului de legalitate; procesului-verbal de reținere a lui Ceban Sergiu din motivul încălcării dreptului la apărare a acestuia și a termenului întocmirii acestuia în raport cu prevederile art. 230 Cod de procedură penală; procesului-verbal de percheziție a domiciliului lui Smoleac Adrian, din motiv că circumstanțele expuse în acest act procesual sunt contrare declarațiilor lui Smoleac Adrian și inculpatului Ceban Sergiu, precum și înregistrărilor video efectuate de către reprezentanții organului de urmărire penală;

- conducerea Serviciilor operative ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare au planificat crearea unei situații de fapt menite să-l compromită și, implicit, să-l inculpe pe Ceban Sergiu, pentru ulterioara demitere a inculpatului din funcția de șef al Penitenciarului nr. 6 Soroca;

- soția deținutului Chihai Alexandru – Chihai Ecaterina anterior a fost folosită în mod similar într-o altă cauză penală, pornită în privința șefului Penitenciarului din or. Taraclia;

- acuzarea înaintată lui Ceban Sergiu are la bază acțiunile organului de urmărire penală, reprezentat de Centrul Național Anticorupție și Procuratura Anticorupție, precum și a altor persoane, inclusiv denunțatoarea, care au acționat în parte sub îndrumarea reprezentanților organului de urmărire penală, în parte sub îndrumarea altor servicii operative (cele ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției), care nu au fost parte la proces, care au avut un caracter de provocare, iar în lipsa acțiunilor indicate, este evident că era imposibilă presupusa comitere a careva infracțiune de către inculpat;

- acțiunile în cauză (ale reprezentanților organului de urmărire penală și ale reprezentanților serviciilor operative ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare, precum și ale persoanelor care au acționat sub îndrumarea acestora), au fost efectuate în contradicție cu prevederile art. 6 § 1 și § 3 ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- temei de acuzare a învinuitului l-a constituit crearea artificială a condițiilor despre care se presupune că au condiționat comiterea infracțiunii de către reprezentanții organelor de drept și a numitei Chihai Ecaterina care a acționat sub îndrumarea celor dintâi, precum și presupusa primire a banilor, în sumă de 2500

Euro, situație care în realitate nu a avut loc;

- reieșind din probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, este evident că în speța dată a avut loc o provocare, ceea ce trebuie să ducă la excluderea probelor administrate în acest scop, deoarece nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare (*cauza Sandu vs. R. Moldova, cauza Romanauskas vs. R. Lituania*), care se confirmă prin declarațiile contradictorii ale numitei Chihai Ecaterina, precum și prin faptul că acestea sunt diferite de denunțul acesteia și sunt contrazise de celelalte probe administrate în cauza dată, inclusiv de către acuzare;

- în cauză nu s-a demonstrat și nu a existat nici un indiciu că la data de 25 noiembrie 2014, în momentul pornirii urmăririi penale inculpatul ar fi pretins suma de 5000 EURO, invocată în denunțul lui Chihai Ecaterina. Mai mult ca atât, afirmațiile acesteia, expuse în denunț, referitoare la pretinderea sumei de 5000 EURO de către inculpatul Ceban Sergiu în participație cu persoana cu numele Alexandru (Cobzari Alexandru, care a fost scos de sub urmărire penală, iar în cadrul cercetării judecătorești a fost audiat în calitate de martor) au fost infirmate atât de către aceasta în cadrul cercetării judecătorești cât și de toate celelalte probe, administrate atât de acuzare, cât și de apărare;

- în calitate de probe ale acuzării sunt administrate exclusiv declarațiile denunțătoarei și probele obținute în rezultatul măsurilor speciale de investigație efectuate doar cu participarea denunțătoarei, care a acționat teleghidat la indicația reprezentanților subdiviziunilor operative ale Centrului Național Anticorupție și ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare;

- faptele incriminate învinuitului au fost provocate de către denunțătoare sub îndrumarea subdiviziunilor operative ale departamentului Instituțiilor Penitenciare și ale Centrului Național Anticorupție, care au început cu mult timp până la depunerea denunțului lui Chihai Ecaterina. Aici este necesar să se menționeze că, reieșind din conținutul declarațiilor denunțătoarei și stenogramelor anexate la materialele cauzei penale, învinuitul a fost căutat de către denunțătoare cu scopul de a fi instigat la comiterea unor acte de corupție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2019, apelul avocatului Dumneanu Radu în numele inculpatului Ceban Sergiu, a fost admis, sentința a fost casată, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

În baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Ceban Sergiu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, din lipsa elementelor infracțiunii.

În latura corpurilor delictive au fost menținute dispozițiile sentinței.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, a declarat în termen recurs ordinar, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța de apel a admis o eroare gravă, de fapt, care a afectat soluția instanței, astfel solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

5.1 În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanțele de judecată dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- la adoptarea deciziei de achitare, instanța de apel nu a dat deplină eficiență acestor prevederi, a făcut aprecieri a probelor care nu se racordă la valoarea acestora, a reținut inutilitatea unor probe, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare;

- instanța de apel, contrar prevederilor art. 414 și art. 417 Cod de procedură penală, ilegal a adoptat o decizie de achitare, acordând prioritate în exclusivitate depozițiilor inculpatului Ceban Sergiu, însă n-a dat apreciere deplină depozițiilor martorului Chihai Ecaterina, precum și celor ale martorilor Smoleac Ludmila, Smoleac Andrian, Smoleac Svetlana, etc., audiați în instanță, care coroborează între ele și în comun cu probele scrise și înregistrările audio/video formează un probatoriu pertinent, concludent și util, fără a analiza din care cauză a exclus restul probelor prezentate de acuzare și nu a ținut cont de faptul că partea apărării nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă, limitându-se numai la critica probelor acuzării și invocarea faptului provocării inculpatului;

- nu pot fi reținute cele invocate de inculpatul Ceban Sergiu referitor la insistența de a veni în audiență la el în biroul de serviciu din penitenciarul din Soroca a lui Chihai Ecaterina, or, ultima nu a fost în audiență la șeful penitenciarului din Soroca doar o singură dată, dar de nenumerate ori, într-o instituție cu regim special de trecere, Ceban Sergiu cunoștea cu siguranță „problema necesară de a fi rezolvată”, invocată de Chihai Ecaterina. Trecerea în audiență la șeful penitenciarului a lui Chihai Ecaterina putea fi efectuată doar cu acordul lui Ceban Sergiu;

- la credibilitatea declarațiilor martorei Chihai Ecaterina indică și faptul, că șeful penitenciarului face parte din comisia penitenciarului care a decis vis-a-vis de întrunirea condițiilor privind liberarea condiționată de pedeapsa închisorii

înainte de termen a lui Chihai Alexandru și înaintarea demersului respectiv în instanța de judecată, or, Ceban Sergiu în pofida funcției ce o ocupa avea influență directă asupra celorlalți membri ai comisiei penitenciarului;

- faptul neprovocării lui Ceban Sergiu la comiterea infracțiunii de trafic de influență indică și momentul că anume cel din urmă i-a indicat lui Chihai Ecaterina cum, unde și prin intermediul cui să fie transmiși banii asupra cărora au convenit. La fel, în cadrul cercetării judecătorești reluate în instanța de apel nu a fost probat de partea apărării, ci doar invocat, faptul instigării și provocării lui Ceban Sergiu de către colaboratorii CNA sau DIP, poziție susținută de instanța de apel la insistența constantă a părții apărării;

- nu pot fi reținute argumentele părții apărării, preluate de instanța de apel cu privire la data și ora depunerii denunțului de numita Chihai Ecaterina, audierii ei și înregistrării discuției dintre ea și Ceban Sergiu, dat fiind faptul că denunțul menționat a fost depus anume dimineața, cum a fost fixată ora, pusă rezoluția de șeful Procuraturii Anticorupție, pornită urmărirea penală, emisă ordonanța de formare a grupului de urmărire penală și numai după aceea înzestrarea cu tehnică specială a declarantei de către Dobîndă Vasile, ulterior la revenirea în or. Soroca a fost înregistrată discuția între Chihai Ecaterina și Ceban Sergiu, acțiuni care au fost verificate de judecătorul de instrucție și au fost recunoscute legale. Ceea ce ține de audierea lui Chihai Ecaterina de către procurorul în Procuratura Anticorupție într-adevăr sunt careva neclarități, așa cum la rubrica data întocmirii procesului-verbal sunt careva corectări, pe care și a speculat partea apărării;

- instanța de apel în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către acuzare, fiind totodată indusă în eroare de poziția părții apărării, inculpat care nu și-a recunoscut vina, poziție care poartă un caracter de apărare și declarativ, scopul primordial fiind eschivarea de la răspunderea penală și pe care, de fapt, le-a pus la baza deciziei de achitare pe art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal;

- instanța de apel a motivat soluția adoptată în mod contradictoriu, pe de o parte indicând în partea de motivare a deciziei că în acțiunile inculpatului Ceban Sergiu lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, iar în partea dispozitivă a dispus achitarea acestuia de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal.

6. Asupra recursului declarat de către procuror, a fost depusă referință de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Ceban Sergiu prin care a

solicitat respingerea recursului, în esență expunând argumente similare celor din cererea de apel.

7. Judecând recursul, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, prin decizia din 20 octombrie 2020 a admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui Ceban Sergiu și a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat că, potrivit rechizitoriului, Ceban Sergiu a fost deferit justiției fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de **art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal** – *traficul de influență, conform semnelor calificative, pretinderea personală și primirea prin mijlocitor, de bani în proporții mari, pentru sine, de către o persoană care susține că are influență asupra unor persoane publice și cu funcție de demnitate publică pentru a-i face pe aceștia să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcțiilor sale indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.*

Potrivit sentinței, prima instanță, reieșind din quantumul proporțiilor sumei bănești, care la momentul examinării cauzei deja nu constituiau proporții mari, în rezultatul modificării art. 126 alin. (1) Cod penal (red. 07.11.2016), l-a recunoscut vinovat pe Ceban Sergiu, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de **art. 326 alin. (1) Cod penal**, conform următoarelor semne calificative - *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.*

Analizând fapta reținută de către prima instanță în sarcina inculpatului, instanța de recurs a constatat că prima instanță la pronunțarea hotărârii nu a acordat deplină eficiență prevederilor legii procesual penale și practicii judiciare unitare.

În decizia adoptată, instanța de recurs a menționat că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate

chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Analizând partea descriptivă a sentinței, instanța de recurs a remarcat faptul, că prima instanță, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, nu a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, în raport cu noua încadrare juridică a acțiunilor inculpatului înfăptuită în urma excluderii semnului „proporții mari” din învinuirea adusă prin rechizitoriu, dar a constatat o nouă faptă infracțională care pe de o parte diferă atât celei descrise inițial în rechizitoriu, iar pe de altă parte nu corespunde nici noii încadrări juridice operate de către prima instanță.

Totodată instanța de recurs a atestat, că deși din conținutul sentinței rezultă că prima instanță a decis reîncadrarea acțiunilor inculpatului Ceban Sergiu din prevederile art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, ca rezultat al modificării prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal, corelativ și modificării quantumului proporțiilor sumei bănești, totuși înfăptuind operațiunea de reîncadrare a faptei imputate inculpatului, instanța a redat în hotărârea adoptată conținutul integral al art. 326 alin. (1) Cod penal, fără a raporta aceste prevederi legale la acțiunile constatate ca fiind săvârșite de către inculpat.

S-a menționat că potrivit prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Or, potrivit noii încadrări operate de către prima instanță, a rezultat că inculpatului Ceban Sergiu i-au fost imputate suplimentar semne calificative, neincriminate acestuia prin rechizitoriu, cum ar fi: „acceptarea” ...„titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje,” ... „sau pentru o altă persoană”, ...„de către o persoană care are influență” ...„asupra unei persoane publice străine, funcționar internațional” ... „pentru a-l face să întârzie sau să grăbească îndeplinirea”.

Instanța de recurs a evidențiat că sentința primei instanțe nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ori deși pe de o parte instanța conchide asupra necesității reîncadrării acțiunilor inculpatului Ceban Sergiu din prevederile art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, din motiv că mijloacele financiare în sumă de 2500 euro, care i se incriminează inculpatului că le-ar fi pretins și primit de la Chihai Ecaterina, nu constituie proporții mari în raport cu noile prevederi ale art. 126 Cod penal, pe de altă parte prima instanță în pasajul următor notează, că „...în acțiunile lui Ceban Sergiu, nu sunt prezente cumulativ elemente

constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică lipsește latura obiectivă ce constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acțiune, incriminându-i-se lui Ceban Sergiu pretinderea și primirea sumei de 2500 euro, pe când prin proporții mari, în redacția art. 126 Cod penal, în vigoare de la data de 07.11.2016, se consideră valoarea bunurilor primite care depășesc suma de 20 salarii medii lunare pe economie prognozate.”

Instanța de recurs a conchis că nu pot fi admise argumentele recursului cu privire la necesitatea menținerii sentinței primei instanțe, or, nu este suficientă argumentarea că „probele administrate confirmă vinovăția inculpatului”, întrucât importanța sentinței ca act judiciar impune întrunirea condițiilor de legalitate și temeinicie a ei, aceasta urmând a fi motivată și bazată pe principiile generale ale efectuării justiției.

Pe de altă parte, verificând decizia instanței de apel în raport cu argumentele recursului ordinar, instanța de recurs a conchis că nici această hotărâre nu corespunde întru totul prevederilor legii procesuale, și în consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Din sumarul deciziei atacate, instanța de recurs a atestat că instanța de apel a analizat amplu argumentul invocat în cererea de apel cu privire la existența provocării inculpatului Ceban Sergiu la săvârșirea infracțiunii, de către martorul denunțator Chihai Ecaterina în acord și la îndrumarea organului de urmărire penală.

S-a indicat în decizie că, pe de o parte, instanța de apel a conchis că în speță nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a lui Ceban Sergiu în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, sub aspectul lipsei probelor pertinente, obiective și veridice, dobândite legal, care ar confirma săvârșirea infracțiunii și sub aspectul încălcării dreptului inculpatului la un proces echitabil, iar pe de altă parte, în dispozitivul deciziei instanța de apel a dispus achitarea lui Ceban Sergiu de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, din lipsa elementelor infracțiunii.

Astfel, instanța de recurs a atestat contradictorialitatea deciziei atacate în ce privește temeiul legal de achitare a inculpatului, dar și o motivare insuficientă, deoarece instanța de apel a omis să se expună în general în motivarea deciziei referitor la învinuirea adusă inculpatului conform rechizitoriului, cu indicarea asupra faptului care dintre elementele infracțiunii nu au fost constatate în acțiunile inculpatului, iar în dispozitivul aceleiași decizii dispune deja achitarea

inculpatului de sub învinuirea înaintată lui Ceban Sergiu de către acuzatorul de stat.

De asemenea instanța de recurs a considerat că la examinarea cauzei instanța de apel nu a respectat întocmai prevederile legale stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, deoarece nu a dat o apreciere fiecărei probe în parte dar și în coroborare tuturor probelor administrate de către acuzare, pronunțând o soluție pripită în ce privește faptul constatării provocării inculpatului.

Astfel, instanța de apel, constatând că nu există suspiciuni obiective că persoana ar fi implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului sau, după caz, a persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, nu a dat apreciere tuturor probelor în coroborare, în special a descifrărilor convorbirilor telefonice, din care reiese că inculpatul la momentul înfăptuirii interceptărilor după pornirea urmăririi penale, era la curent cu solicitările de eliberare a condamnatului vizat, mai mult decât atât, din convorbiri reiese că inculpatul deja ar fi purtat careva negocieri pe marginea acestor solicitări cu persoane de demnitate publică în a căror competențe era soluționarea cauzei (procurori, judecători) și chiar ar fi numit o anumită perioadă în care ar fi posibilă soluționarea solicitărilor înaintate.

Generalizând, instanța de recurs a constatat că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

S-a menționat că, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 mai 2021 a fost

admis apelul avocatului Radu Dumneanu în interesele inculpatului Ceban Sergiu, casată sentința, rejudecată cauza, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În baza art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Ceban Sergiu XXXXX a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

8.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, în respectarea prevederilor art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus reluarea cercetării judecătorești, cercetând materialele cauzei și consemnându-le în procesul verbal.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond a judecat unilateral și superficial cauza, în lipsa unei cercetări obiective a probelor, cu aprecierea eronată a împrejurărilor de fapt, iar ca rezultat constatarea greșită a aspectelor de drept, ce au dus la emiterea pe caz a unei soluții neîntemeiate și eronate în privința lui Ceban Sergiu.

Totodată, a considerat că Ceban Sergiu, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal urmează să fie achitat pe motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Instanța de apel și-a întemeiat soluția adoptată pe caz în baza probelor cercetate în ședința de judecată.

De asemenea, instanța de apel a constatat, că *Ceban Sergiu conform rechizitoriului, se învinuiește de faptul că, el, în perioada lunii iulie 2014 – 11 februarie 2015, susținând că are influență asupra membrilor comisiei Penitenciarului nr. 6-Soroca, procurorului și instanței de judecată, a pretins de la Chihai Ecaterina, mijloace financiare în sumă de 2500 Euro, pentru influențarea persoanelor cu funcție publică și cu demnitate publică indicate, să emită hotărâri favorabile, în vederea eliberării condiționate înainte de termen a deținutului Chihai Alexandru, care a fost condamnat definitiv la 10 ani privațiune de libertate, pentru comiterea infracțiunii prevăzute în art. 165 alin. (2) Cod penal și care-și ispășea pedeapsa în Penitenciarul nr. 6-Soroca. Ulterior la 11 februarie 2015, Ceban Sergiu în cadrul unei discuții avute Chihai Ecaterina i-a comunicat acesteia că mijloacele financiare în sumă de 2500 Euro, care le-a pretins de la aceasta, urmează să-i fie transmise lui Smoleac Svetlana, la locul de muncă ai acesteia, amplasat în or. Florești, str. Pieții, 1, numai după ce aceasta îi va comunica că dispune de automobil "Land Cruiser" negru. În cele din urmă, la 14 februarie 2015, Chihai Ecaterina la indicația lui Ceban Sergiu s-a deplasat la serviciu lui Smoleac Svetlana, amplasat în or. Florești, str. Pieții, 1, unde după ce ultima i-a comunicat că dispune de automobil "Land Cruiser" negru, i-a transmis acesteia mijloace financiare în sumă de 2500 Euro, pretinse de Ceban Sergiu. După ce Chihai Ecaterina i-a transmis lui Smoleac Svetlana mijloacele financiare în sumă de 2500 Euro, echivalent a 53351,50 lei conform ratei oficiale de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, ceia ce constituie proporții mari, ultima la rândul*

ei i-a transmis lui Ceban Sergiu, după care acesta a fost reținut.

S-a indicat în decizie că, prin rechizitoriu Ceban Sergiu a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, *pretinderea personală și primirea prin mijlocitor, de bani în proporții mari, pentru sine, de către o persoană care susține că are influență asupra unor persoane publice și cu funcție de demnitate publică pentru a-i face pe aceștia să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcțiilor sale indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.*

De către prima instanță, acțiunile inculpatului Ceban Sergiu au fost încadrate în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.*

Instanța de apel a menționat în decizie faptul că, acuzarea a solicitat admiterea cererii de apel declarate de avocat, din alte motive decât cele invocate, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ceban Sergiu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal și să fie eliberat de răspundere penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală și încetarea procesului penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că acuzarea a renunțat la învinuirea adusă lui Ceban S. în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, dar o altă învinuire nu a fost înaintată.

Verificând criticile expuse în apelul declarat, în raport cu materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că acestea sînt întemeiate, deoarece instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele. La fel, în argumentarea soluției adoptate pe caz, instanța de apel a relevat indicațiile reținute în decizia Curții Supreme de Justiție a RM din 20.10.2020, în care instanța de recurs a obiectat asupra concluziilor deduse prin sentința adoptată în prima instanță.

Făcând trimitere la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, instanța de apel a statuat că potrivit noii încadrări operate de către prima instanță, a rezultat că inculpatului Ceban Sergiu i-au fost imputate suplimentar semne calificative, neincriminate acestuia prin rechizitoriu, cum ar fi: „acceptarea” ...„titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje,”... „sau pentru o altă persoană”, ...„de către o persoană care are influență” ...„asupra unei persoane publice străine, funcționar internațional”... „pentru a-l face să întârzie sau să grăbească îndeplinirea”.

Sub aspectul dat, instanța de apel a constatat eronată sentința inclusiv din perspectiva majorării sarcinii faptelor incriminate lui Ceban Sergiu, depășind cuantumul calificativ incriminat prin rechizitoriu.

Menționând că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului, instanța de apel a reținut că, vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției, sarcina probațiunii fiind pusă pe seama acuzării.

Instanța a ajuns la concluzia că, în cauza dedusă judecării nu s-a constatat existența faptei infracțiunii incriminate lui Ceban Sergiu în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În corespundere cu dispoziția legală statuată la art. 390 alin. (1) pct. 1 Cod de procedură penală, raportate constatărilor, instanța de apel a considerat că în prezenta cauză, Ceban Sergiu urmează a fi achitat de sub învinuirea de comiterea a infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a constatat că la materialele cauzei penale, nu au fost administrate probe pertinente, concludente și verosimile care să dovedească că Ceban Sergiu, sub pretextul că ar avea influență asupra membrilor comisiei Penitenciarului nr.6 Soroca, procurorului și instanței de judecată, ar fi pretins de la Chihai Ecaterina mijloace financiare în sumă de 2500 euro.

Cercetând conținutul stenogramelor convorbirilor întreținute de către Ceban Sergiu și Chihai Ecaterina, anexate la materialele cauzei, instanța de apel a constatat că acestea nu denotă careva discuții privitor la sume de bani pentru influențarea persoanelor cu funcție publică și cu demnitate publică să emită hotărâri favorabile, în vederea eliberării condiționate înainte de termen a deținutului Chihai Alexandru.

În contextul dat, s-a menționat în decizie că stenogramele anexate la cauză, apreciate din punct de vedere a pertinentei și concludenței lor, denotă caracter echivoc, vizând printre altele discuții despre relații tensionate dintre Chihai Ecaterina și Cucer Andrian, despre eliberarea condiționată înainte de termen a lui Chihai Alexandru, însă nu redau replici din partea lui Ceban Sergiu prin care să pretindă sume bănești de la Chihai Ecaterina, pentru influențarea persoanelor cu funcție publică și cu demnitate publică indicate, să emită hotărâri favorabile, în vederea eliberării condiționate înainte de termen a deținutului Chihai Alexandru.

Anexa nr.2 la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 23.02.2015, stenograma convorbirii purtate de Ceban Sergiu și Chihai Ecaterina la 11.02.2015 (f.d. 83-85, Vol. 1), denotă că în drept cu "S" (adică cuvintele pronunțate de Chihai Ecaterina), este enunțată în limba rusă replica lui

Chihai Ecaterina care comunică despre faptul că, a vorbit cu procurorul și acesta a spus că totul este hotărât, este necesar de așteptat câteva zile, aceasta depinde dacă le va da ceva astăzi, aceasta va fi mai curând, dacă nu, atunci va fi peste o săptămână. Replicile notate în drept cu "S" (adică cuvintele pronunțate de Chihai Ecaterina) comunică despre magazinul de pește din piață, despre directorul pe nume Svetlana, care îi este verișoară, și că urmează să o întrebe ce automobil are, la ce Svetlana va răspunde că deține automobil Land Cruiser, după care urmează să-i transmită un document acesteia.

Cercetând integral conținutul convorbirilor, instanța de apel a stabilit că în replici nu se identifică careva discuții despre pretinderea sumei bănești de către Ceban Sergiu, notat cu "E", de la Chihai Ecaterina, notată cu "S". Totodată, stenograma este întocmită cu derogare de la regula statuată la alin. (10) al art. 132⁹ Cod de procedură penală, potrivit căreia, comunicările interceptate și înregistrate se redau în limba în care a avut loc comunicarea. În cazul în care comunicarea a avut loc într-o altă limbă decât cea de stat, comunicarea se traduce în limba în care se desfășoară procesul penal de către un traducător autorizat.

Anexa nr.1 la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 04.03.2015, stenograma convorbirii purtate de Ceban Sergiu și Chihai Ecaterina la 15.02.2015 (f.d.123 Vol.1), denotă că, Chihai Ecaterina, întreabă dacă este posibil să vină la întrevvedere pentru a transmite colet deținutului. La ce, Sergiu Ceban a dat acord.

Anexa nr.2 la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 04.03.2015, stenograma convorbirii purtate de Ceban Sergiu și Chihai Ecaterina la 15.02.2015 (f.d.124 Vol.1), denotă că, Chihai Ecaterina întreabă despre posibilitatea vizitării în această zi a deținutului Alexandru, împreună cu copilul, pentru 10 minute.

Instanța de apel a indicat că nu se atestă careva discuții despre pretinderea din partea lui Ceban Sergiu a unor sume bănești.

Anexa nr.3 la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 04.03.2015, stenograma convorbirii purtate de Ceban Sergiu și Chihai Ecaterina la 27.01.2015 (f.d.125 Vol.1), denotă convenirea între cei doi despre o întâlnire.

Anexa nr.4 la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 04.03.2015, stenograma convorbirii purtate de Ceban Sergiu și Chihai Ecaterina la 13.02.2015 (f.d.126 Vol.1), denotă că, Chihai Ecaterina solicită să fie concretizat locul de aflare a unei persoane pe nume Svetlana, deoarece întâmpină dificultăți, convenind într-un sfârșit ca să revină următoarea zi.

Anexa nr.6 la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 04.03.2015, stenograma convorbirii purtate de Ceban Sergiu și

Chihai Ecaterina la 34 14.02.2015 (f.d.128 Vol.1), denotă că, Chihai Ecaterina se consultă privitor la documentele care pot fi prezentate în instanță de către deținut. La ce, Sergiu Ceban îi spune ca să-i transmită deținutului toate documentele, iar ultimul le va prezenta în instanță.

Anexa nr.3 la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 04.02.2015, stenograma convorbirii purtate de Smoleac Svetlana și o persoană necunoscută la 14.02.2015 (f.d.183 Vol.1), denotă discuția despre careva bani transmiși de către o persoană lui Smoleac Svetlana, fără a preciza suma și persoana care i-a transmis. Persoana necunoscută îi comunică lui Svetlana Smoleac despre faptul că acea persoană îi era datoare acesteia personal cu bani.

Privitor la această probă, instanța de apel a remarcat faptul că data întocmirii stenogramei este anterioară datei discuției înregistrate.

Se mai indică în decizie că probele sus-menționate nu relevă conținut probator pertinent și concludent faptelor reținute în sarcina lui Ceban Sergiu și incriminate în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal. Or, prin acestea nu se atestă pretinderea de la Chihai Ecaterina a mijloacelor financiare în sumă de 2500 Euro, pentru influențarea persoanelor cu funcție publică și cu demnitate publică, să emită hotărâri favorabile, în vederea eliberării condiționate înainte de termen a deținutului Chihai Alexandru.

Instanța de apel a statuat că probele acumulate la dosar în perioada desfășurării urmăririi penale sunt contradictorii și nu coroborează între ele. Astfel, în denunțul cet. Chihai Ecaterina din 25.11.2014 (f.d.15, Vol.1), deponentul denunțului invocă pretinse acțiuni ilegale a lui Ceban Sergiu și a unei persoane pe nume "Alexandru", exprimate prin pretinderea mijloacelor financiare în sumă de 5000 euro în vederea influențării membrilor comisiei de specialitate, procurorului și judecătorului, pentru a emite hotărâri favorabile în privința lui Chihai Alexandru, în vederea eliberării condiționate înainte de termen. Suma indicată în denunț diferă față de suma indicată în acuzația faptică. Ulterior, potrivit procesului-verbal din 21.02.2015, privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor între martorul Chihai Ecaterina și bănuitul Ceban Sergiu, precum și cu alte persoane (f.d. 80-81, Vol. 1), organul de urmărire penală a documentat faptul că, la data de 14.02.2015, cet. Chihai Ecaterina s-a întâlnit cu Smoleac Svetlana, unde au fost transmise mijloace bănești în sumă de 2500 euro în Piața centrală din or. Florești la ora 09:36.

Instanța de apel a constatat că, din conținutul procesului-verbal privind efectuarea urmăririi vizuale a cet. Smoleac Svetlana la data de 14.02.2015 (f.d. 4-5, Vol II), reiese că, organul de urmărire penală a consemnat circumstanțe de fapt potrivit cărora Smoleac Svetlana, la ora 09:37, a primit o sumă nestabilită de bani de la o doamnă necunoscută. La ora 10:15, Smoleac Svetlana i-a transmis lui

Moroșanu Valerian o sumă nestabilită de bani. Tot ea, la ora 12:32, i-a transmis lui Ceban Sergiu o sumă nestabilită de bani.

În cadrul percheziției efectuate la 14.02.2014, orele 12:45-13:27, în magazinul SRL "Deniv-Prim" din Piața centrală amplasată în or. Florești, str. Pieței 1 (f.d.19, Vol.2), adică locul unde se pretinde că au fost transmise mijloace bănești în sumă de 2500 euro, nu au fost depistate careva bunuri sau documente ce ar prezenta interes pentru cauza penală. De asemenea, efectuând percheziția corporală a lui Smoleac Svetlana, acțiune procesuală consemnată prin procesul-verbal din 14.02.2015 (f.d.60, Vol.2), asupra cet. Smoleac Svetlana nu au fost descoperite careva mijloace bănești.

La fel, în urma percheziției efectuate în automobilul lui Ceban Sergiu la 14.02.2015, în intervalul de timp ora 13:58-14:29, acțiune documentată prin procesul-verbal din 14.02.2015 (f.d. 39, Vol. II), organul de urmărire nu a depistat careva bunuri ce au importanță pentru cauza penală.

În urma percheziției corporale a lui Ceban Sergiu, din 14.02.2015, în intervalul orelor 13:01-13:28, de asemenea, nu au fost depistate mijloace financiare, fiind ridicate doar două telefoane mobile de la persoana percheziționată.

Instanța de apel a constatat că în ziua de 14.02.2015, până la ora începerii efectuării percheziției la magazinul SRL "Deniv-Prim", nu au avut loc întâlniri între Smoleac Svetlana și Smoleac Adrian. Totodată, potrivit procesului-verbal din 14.02.2014, privind percheziția efectuată la domiciliul lui Smoleac Adrian, amplasat în or. Florești, str. Crinilor 36, în intervalul de timp ora 14:38-15:40, în depozit a fost depistată suma de 2500 euro. Din conținutul procesului-verbal privind efectuarea urmăririi vizuale a lui Ceban Sergiu, întocmit la 16.02.2015 (f.d.12-13, Vol.2), instanța de apel a atestat că în ziua de 14.02.2015, ora 12:45, Ceban Sergiu și Ceban Silvia au venit în curtea unei case la sol fără număr, dislocată pe str. Crinilor, or. Florești, unde au fost transmiși pentru reținere colaboratorilor CNA.

Instanța de apel a remarcat faptul că, în procesul efectuării urmăririi vizuale a lui Ceban Sergiu, din data de 14.02.2015, nu s-au constatat întâlniri între Ceban Sergiu și Smoleac Adrian. Or, o acuzație temeinică ar rezulta anume în situația existenței unor atare împrejurări de fapt precum întâlnirea între cei doi în vederea transmiterii banilor despre care se pretinde că au fost primiți de la Chihai Ecaterina prin intermediul lui Smoleac Svetlana la data de 14.02.2015 în piața centrală din or. Florești. Însă coroborând probele cercetate mai sus, Colegiul penal nu atestă existența unor premise pertinente de a conchide în privința confirmării acuzațiilor aduse lui Ceban Sergiu de comitere a infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. c) Cod penal în împrejurările de fapt reținute în sarcina acestuia.

Instanța de apel a statuat că, depunând declarații sub jurământ, în ședința

instanței de fond, martorul Dobînda Vasile a declarat că, "încăperea în care a fost depistată suma de bani a fost verificată personal de el de 2 ori. Bani dați au fost depistați la a doua verificare. ..."

Efortul de a constata circumstanțele de fapt din perspectiva ipotezei potrivit căreia Ceban Sergiu ar fi posedat suma de 2500 euro și tot el ar fi ascuns-o sub cutia de carton care conținea cărbuni, din depozitul imobilului amplasat pe adresa str. Crinilor 36, or. Florești, este zădărnicit, or, existența reală a unor atare împrejurări este exclusă.

În acest context, instanța de apel a reiterat că probele cauzei arată asupra faptului că, în intervalul de timp de la presupusa transmitere a banilor în sumă necunoscută către Ceban Sergiu, de către Smoleac Svetlana, și până la depistarea banilor în sumă de 2500 euro la domiciliul lui Smoleac Andrian, Ceban Sergiu nu a deținut mijloace financiare în sumă de 2500 euro. Or, atât automobilul lui Ceban Sergiu, de model Opel Astra, cu nr/în xxxxx, cât și Ceban Sergiu, au fost supuse percheziționării soldate cu ne depistarea sumei de bani pretinse ca fiind transmise acestuia prin intermediul lui Smoleac Svetlana de către Chihai Ecaterina.

Instanța de apel a atenționat că aceste acțiuni procesuale s-au desfășurat într-o perioadă de timp anterioară și proximă percheziției efectuate la domiciliul lui Smoleac Andrian. Percheziția corporală a lui Ceban Sergiu, percheziția automobilului Opel Astra, cu nr/în xxxxxx, percheziția la domiciliul cet. Smoleac Andrian, au avut loc consecutiv la data de 14.02.2015 în intervalele de timp după cum urmează: ora 13:01- 13:28; ora 13:58-14:29; ora 14:38-15:40.

Instanța de apel a menționat că, atare împrejurări constatate, exclud orice dubiu despre ascunderea banilor în sumă de 2500 euro de către Ceban Sergiu la domiciliul lui Smoleac Andrian.

Mai mult ca atât, instanța de apel, din probele prezente la materialele cauzei, a concluzionat că Ceban Sergiu nu a cunoscut și nici nu a intrat în posesia acestei sume bănești.

Instanța de apel a constatat că declarațiile martorului Smoleac Svetlana (f.d. 5-8, Vol. V), audiată în ședința instanței de fond, relevă circumstanțe de fapt despre întâlnirea cu Chihai Ecaterina, precum și despre comunicarea din timp de către Ceban Sergiu a întâlnirii cu aceasta. Însă, martorul nu a indicat în privința primirii sumei bănești de 2500 euro de la Chihai Ecaterina.

Instanța de apel a indicat că conținutul declarațiilor martorului Cobzari Alexandru (f.d.153-154, Vol.5), depuse în ședința instanței de fond, relevă faptul că el, împreună cu Chihai Ecaterina, s-au întâlnit cu Ceban Sergiu pentru ca Chihai Ecaterina să se consulte despre posibilitate eliberării condiționate înainte de termen a soțului ei Chihai Alexandru, care se deține în Penitenciarul din Taraclia. Martorul audiat nu a făcut referire la careva circumstanțe privind

pretinderea de către Ceban Sergiu de la Chihai Ecaterina a unor sume bănești.

În ședința instanței de apel, în cadrul audierii, Cobzari Alexandru a descris circumstanțe similare. Instanța de apel nu a constatat divergențe între declarațiile acestuia depuse în prima instanță în raport cu cele declarate în instanța de apel.

În contextul celor notate, instanța de apel a relevat că declarațiile inculpatului Ceban Sergiu, depuse în fața instanței de fond, coroborează cu declarațiile martorului Cobzari Alexandru. Inculpatul, la fel, a menționat că în cadrul întâlnirii cu Chihai Ecaterina i-a oferit consultații privitor la faptul ce are să întreprindă deținutul Chihai Alexandru pentru a beneficia de liberarea condiționată înainte de termen, și nu a pretins careva sume bănești în sensul dat.

În contextul celor menționate, instanța de apel a constatat doar propunerea lui Ceban Sergiu către Chihai Ecaterina de a se întâlni. Careva discuții privitor la sume de bani sau alte chestiuni imputate inculpatului nu se atestă. La fel, declarațiile martorului Chihai Ecaterina, privitor la transmiterea banilor lui Smoleac Svetlana, nu coroborează cu celelalte probe cercetate în ședința instanței de apel. Or, s-a constatat că în urma percheziției magazinului, cât și a persoanei Smoleac Svetlana, nu au fost depistate mijloace financiare pretinse ca fiind transmise acesteia de către Chihai Ecaterina în sumă de 2500 euro.

Instanța de apel a conchis că acuzarea nu a demonstrat și nu a existat nici un indiciu că la data de 25.11.2014, în momentul pornirii urmăririi penale inculpatul ar fi pretins suma de 5000 euro, invocată în denunțul lui E. Chihai. Mai mult ca atât, afirmațiile numitei E. Chihai, expuse în denunț, referitoare la pretinderea sumei de 5000 euro de către inculpatul Sergiu Ceban, în participație cu persoana cu numele Alexandru (Alexandru Cobzari, care a fost scos de sub urmărire penală, iar în cadrul cercetării judecătorești a fost audiat în calitate de martor) au fost infirmate, atât de către aceasta în cadrul cercetării judecătorești, cât și de toate celelalte probe, administrate atât de acuzare, cât și de apărare.

Instanța de apel a mai indicat că acțiunea de transmitere a banilor, contrar prescripțiilor expuse în ordonanța privind controlul transmiterii valorilor materiale extorcate din 12.05.2015, emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție Vitalie Galeru, în condițiile art. 135 Cod de procedură penală, a fost executată de către denunțătoarea Chihai Ecaterina, sub îndrumarea lucrătorilor operativi ai Centrului Național Anticorupție și cei ai Departamentului Instituțiilor Penitenciare și nu de către aceștia din urmă, astfel aceasta este lovită de nulitate, deoarece, atragerea ultimei la acțiunea în cauză, contravine prevederilor art.132¹ - 132⁴ și art.255 Cod de procedură penală, de unde rezultă că și acțiunile acesteia, nu pot produce efecte juridice.

Instanța de apel a considerat că în tot cursul urmăririi penale nu au fost autorizate corespunzător utilizarea mijloacelor tehnice, utilizate la documentarea

acțiunilor numitului Ceban Sergiu, contrar prevederilor articolelor 132⁵, 132⁹ alin. (8) și 260 Cod de procedură penală, lipsind cu desăvârșire în materialele cauzei penale mijloacele de probă care ar confirma utilizarea acestora (procesele-verbale de înzestrare cu tehnică specială) și, implicit, datele de identificare tehnică ale dispozitivelor utilizate pentru interceptarea comunicărilor și mențiunea privind utilizarea mijloacelor tehnice.

În calitate de probe ale acușării, instanța de apel a indicat că sunt administrate exclusiv declarațiile denunțatoarei și probele obținute în rezultatul măsurilor speciale de investigație efectuate doar cu participarea denunțatoarei, care a acționat teleghidat la indicația reprezentanților subdiviziunilor operative ale Centrului Național Anticorupție și ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare, dar care nu sunt confirmate prin datele rezultate din măsurile speciale de investigații sau din celelalte probe administrate în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești.

S-a menționat că afirmațiile instanței s-au confirmat prin:

- denunțul depus de Chihai Ecaterina (vorbitoare de limba rusă) din 25.11.2014, care este contrazis de toate materialele administrate după începerea investigațiilor în cauza dată.

Referitor la denunțul în cauză, instanța de apel a statuat că, potrivit materialelor cauzei penale acesta a fost depus la Procuratura Anticorupție la data de 25.11.2014, în limba română, pînă la ora 9⁰⁰, ori la aceeași dată începând cu ora indicată, numita Ecaterina Chihai a fost audiată de procurorul V.Galeru, în sediul Procuraturii Anticorupție, pînă la ora 09:30.

Fiind audiată în instanța de judecată, numita Ecaterina Chihai, confirmând inclusiv înregistrarea audio a discuției dintre aceasta și Ceban S., a indicat expres că în realitate denunțul și audierea inițială la Procuratura Anticorupție a avut loc seara, după ce s-au întors cu lucrătorul operativ al CNA Vasile Dobîndă de la Soroca, unde s-ar fi întâlnit cu Ceban Sergiu și ar fi înregistrat discuția cu acesta cu tehnica dată de numitul Vasile Dobîndă.

Se menționează în decizia contestată că E.Chihai i-a comunicat avocatului ce apără interesele lui Ceban S. că pînă la data de 25.11.2014, de nenumărate ori, la indicația lucrătorului operativ al CNA V.Dobîndă, a înregistrat discuțiile cu Ceban Sergiu, însă, datorită faptului că nu conțineau careva date care ar fi făcut posibilă incriminarea lui Sergiu Ceban i se indica că este necesar ceva mai consistent, respectiv i se indica să fie mai provocatoare în discuțiile cu inculpatul;

- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 25.11.2014, care reflectă circumstanțe diferite de cele care au avut loc în realitate pînă la depunerea denunțului respectiv.

Instanța de apel a menționat că ordonanța de pornire a urmăririi penale din

25.11.2014 nu conține, în mod exclusiv circumstanțe expuse de către denunțatoarea E.Chihai, care nu s-a confirmat atît în partea ce se referă la suma extorcată, în cadrul măsurilor speciale de investigații, stabilindu-se cu certitudine că de fapt nu au fost extorcate careva sume de bani, ci au fost propuse cu insistență de către E.Chihai suma de 2500 Euro, cu mențiunea că dacă ar mai fi necesare alte sume, aceasta este dispusă să le dea, dar cu condiția de a i se comunica din timp, solicitări care nu au fost formulate de către inculpat nici pînă la denunț, nici după acesta.

La fel, instanța de apel a indicat că în cadrul urmăririi penale nu s-a confirmat nici coparticiparea numitului Alexandru Cobzari și mai mult s-a stabilit că acesta nici nu a avut careva atribuții la acțiunile inventate de către denunțatoarea E.Chihai. Faptul neparticipării lui Alexandru Cobzari la acțiunile indicate de E.Chihai se confirmă și de statul de martor al acestuia. Fiind audiată în instanța de apel E.Chihai a declarat: *„...Cobzari i-a zis că suma a crescut la 5000 euro. A comunicat la CNA că Cobzari a cerut suma 5000 euro. Pe 25.11.2014, cînd a fost audiată, suma nu este indicată fiindcă nu a fost întrebată. Inițial mergea vorba de suma de 2500 euro, dar ulterior suma poate să crească pînă la 5000 euro. După care, s-a dus la Ceban Sergiu. Ceban Sergiu i-a comunicat că nu cunoaște despre suma dată, deoarece nu a vorbit despre așa ceva cu Cobzari Alexandru...”*;

- procesele-verbale de consemnare a măsurilor speciale de investigații și a celor cu privire la interceptarea și înregistrarea comunicărilor, care au fost infirmate în primul rînd de către denunțatoarea E.Chihai.

Problema majoră a acestor acte, se indică în decizie, este lipsa cu desăvârșire a datelor de identificare a mijloacelor tehnice utilizate de către E.Chihai pentru înregistrarea discuțiilor cu Ceban Sergiu, deși potrivit probelor administrate de apărare în cadrul cercetării judecătorești, aceasta a indicat denumirea dispozitivelor ce i s-au transmis și a indicat că i-au fost transmise de numitul V.Dobîndă, care la rîndul său a afirmat că i le trimitea prin intermediul transportului de rută;

- procesul-verbal din 26.11.2014, întocmit de către lucrătorul operativ Vasile Dobîndă, referitor la pretinsele măsuri speciale de investigații care ar fi fost făcute la data de 25.11.2014.

Instanța de apel a reținut că procesul-verbal indicat are un conținut care nu corespunde circumstanțelor reale în care a fost întocmit, deoarece în acesta se indică că ar fi fost întocmit în baza ordonanței procurorului cu privire la interceptarea și înregistrării comunicărilor și imaginilor din care urmau să aibă loc între martorul E.Chihai și bănuitul Ceban Sergiu.

Ordonanța procurorului cu privire la interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor din 25.11.2014, putea să fie emisă exclusiv după

pornirea procesului penal, care putea fi pornită doar după depunerea denunțului. În același timp, avînd în vedere materialele cauzei penale, precum și faptul că urmărirea penală în cauza dată a fost pornită la denunțul lui E.Chihai, instanței de apel i-a fost evident că atît pornirea urmării penale, cît și ordonanța cu privire la interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor din 25.11.2014 puteau fi emise exclusiv după înregistrarea denunțului de către Chihai Ecaterina, adică în seara zilei de 25.11.2014 și nu dimineața cînd au fost efectuate acțiunile respective.

În această ordine de idei, instanța de apel a considerat că se impune repetat și mențiunea că, în realitate, denunțul la Procuratura Anticorupție a fost depus de către numita E.Chihai, potrivit declarațiilor acesteia făcute în cadrul cercetării judecătorești, seara după ce s-au întors de la Soroca, iar în dimineața zilei respective ea nu a fost la Chișinău. Faptul că procesul-verbal din 26.11.2014, întocmit de către Vasile Dobîndă, referitor la pretinsele măsuri speciale de investigații care ar fi fost efectuate la data de 25.11.2014, conține date eronate se confirmă și prin declarațiile martorului Popescu Svetlana, care a indicat că în dimineața zilei respective, în intervalul de timp cuprins între ora 10-11 a examinat-o pe numita Chihai Ecaterina, respectiv în același timp, denunțătoarea nu se putea afla la Procuratura Anticorupție în or.Chișinău, și, la instituția medicală din or.Florești sau pe drum din or.Chișinău spre instituția penitenciară din or.Soroca. Mai mult ca atît, faptul că procesul-verbal de audiere a numitei E.Chihai, precum și depunerea denunțului de către aceasta în seara zilei de 25.11.2014 se confirmă inclusiv de declarațiile acesteia date în instanța de judecată în cadrul cercetării judecătorești. Astfel, V.Dobîndă a confirmat încălcarea gravă a normelor imperative a procedurii penale, indicînd – *"că atunci cînd era nevoie trimiterea, prin intermediul transportului de rută, tehnica necesară pentru înregistrarea discuțiilor lui E.Chihai cu S.Ceban"*, fapt ce determină încălcarea gravă a procedurii penale și explică motivul că la cauza penală lipsesc procesele-verbale de înzestrare cu tehnică destinată înregistrării ascunse a informației, precum și caracterul dubios al datelor administrate în cauza dată inclusiv prin intermediul acestuia.

Avînd la bază constatările indicate, instanței de apel i-a fost evident că probele administrate în cauza dată au fost apreciate arbitrar de către instanța de judecată, care a dat prioritate afirmațiilor acuzării și a neglijat circumstanțele reale ale cazului și probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești;

- procesul-verbal privind efectuarea urmării vizuale de către Șeful secției Misiuni Speciale a Direcției Asigurare Operativă a MAI Ilie Botnari, obiect al acțiunii respective speciale de investigații fiind numita Smoleac Svetlana. Potrivit conținutului acestui proces-verbal, se indică că, subiecți ai urmării vizuale, efectuate la 14.02.2015 de către colaboratorul Ilie Botnari, ar fi fost numita Smoleac Svetlana în perioada de timp 09:13 – 12:45, cînd se indică că s-ar fi întîlnit cu

Ceban Sergiu și că urmărirea se finisează cu mențiunea că atât Ceban Sergiu, cât și Smoleac Svetlana au fost transmiși pentru a fi reținuți colaboratorilor CNA.

-procesul-verbal privind efectuarea urmăririi vizuale de către Șeful secției Misiuni Speciale a Direcției Asigurare Operativă a MAI Ilie Botnari (alt act procesual, întocmit de către aceeași persoană), obiect al acțiunii respective speciale de investigații fiind numitul Ceban Sergiu.

Potrivit acestui proces-verbal, același lucrător operativ, în aceeași perioadă de timp, adică la 14.02.2015, efectuează urmărirea vizuală deja a numitului Ceban Sergiu. Făcând referire la cele două procese-verbale ale măsurilor speciale de investigații, instanța de apel a concluzionat că sunt dubioase, ori una și aceeași persoană nu poate urmări vizual, în mod simultan, două persoane diferite, care se află în locuri diferite, una din care se deplasează la volanul mijlocului de transport.

Instanța de apel a menționat că aprecierea instanței de fond, precum că numitul Botnari Ilie ar fi avut posibilitate să urmărească simultan pe numiții Ceban Sergiu și Smoleac Svetlana, pe motiv că acesta și persoanele urmărite s-ar fi aflat în aceeași localitate reprezintă o dovadă în plus al aprecierii arbitrare a probelor de către instanța de fond, dacă se ia în considerare declarațiile numitei Smoleac Svetlana, Ceban Sergiu, vânzătoarei din magazinul amplasat în piața din or. Florești și cele ale denunțătoarei, ori Ceban Sergiu s-a deplasat la numitul Smoleac Adrian la domiciliu, iar numita Smoleac Svetlana venea de acasă la piață (respectiv nu s-au întâlnit), după aia a făcut cumpărături în piață, fără a fi însoțită de către Ceban Sergiu;

- procesul-verbal de percheziție din 14.02.2015 a domiciliului lui Smoleac Adrian și înregistrările video ale acestei acțiuni procesuale.

Instanța de apel a statuat că contrar celor menționate în procesul-verbal de percheziție indicat, potrivit înregistrării video a acțiunii date s-a stabilit cu certitudine în cadrul cercetării judecătorești că suma de 2500 Euro despre care se afirmă că ar fi fost primită de Ceban Sergiu de la Ecaterina Chihai, a fost depistată într-o anexă la examinarea ei repetată de către colaboratorii organului de urmărire penală la mult timp după examinarea ei inițială.

Mai mult ca atât, reluarea acțiunii de percheziție și cercetarea repetată a anexei respective s-a făcut teleghidat, adică reprezentanții organului de urmărire penală s-au îndreptat exact la locul respectiv fără a relua cercetările de la început. Înainte de cercetarea repetată a construcției în care au fost depistați banii, fiind cercetate și terenurile din afara curții domiciliului lui Smoleac Adrian, iar în tot acest timp curtea respectivă era plină de colaboratori ai organului de urmărire penală, înregistrarea video fiind întreruptă și nefiind posibilă stabilirea tuturor acțiunilor efectuate.

Pentru instanța de apel a rămas o enigmă modul în care au ajuns banii respectivi în locul în care au fost depistați în situația în care a avut loc controlul transmiterii banilor sub supravegherea reprezentanților organului de urmărire penală, iar banii, potrivit afirmațiilor lui E. Chihai, ar fi fost plasați de ultima în magazinul de pește din piața or. Florești. Procesul-verbal al urmăririi vizuale, întocmit de către numitul I. Botnari neputând fi luat în considerare pe motivele expuse mai sus, precum și din cauza că nu există careva fotografii sau filmări în acest sens, deși s-a autorizat efectuarea controlului transmiterii banilor, care presupune inclusiv înregistrarea acțiunilor participanților la acțiunea respectivă specială de investigații.

Tot aici, instanța de apel a analizat declarațiile martorului Smoleac Adrian și Smoleac Ludmila care au indicat expres că, imediat după intrarea în curtea lor a numitului Ceban Sergiu, au pătruns în curtea lor și colaboratorii CNA, care erau mulți, inclusiv mascați. Mai mult ca atât, aceștia au indicat că locul unde au fost găsiți banii la cercetarea inițială, nu au fost găsite careva obiecte și că a fost cercetat repetat după ce s-a reluat percheziția.

Instanța de apel, analizând actele procesuale menționate mai sus, constată nulitatea lor, fiind emise cu încălcarea gravă a normelor imperative a procedurii penale.

Instanța de apel a concluzionat că se face evidentă concluzia cu privire la trucarea actelor procesuale, ori numita Chihai Ecaterina nu se putea afla concomitent în mun. Chișinău la Procuratura Anticorupție, pe drum spre Soroca și în instituția medicală din or. Florești, unde ar fi fost consultată de către medicul Popescu Svetlana. Declarațiile date în cadrul cercetării judecătorești de către medicul Popescu Svetlana, precum și informația din registrul de evidență a persoanelor examinate, prin care s-a confirmat faptul că în dimineața zilei de 25.11.2014 denunțătoarea E. Chihai a fost examinată la sediul instituției medicale, exclude posibilitatea ca aceasta să se fi deplasat în dimineața aceleiași zile din or. Florești în or. Chișinău, respectiv denunțul nu putea să fie depus în dimineața aceleiași zile.

Situația în cauză a determinat și concluzia instanței de apel că, și audierea numitei E. Chihai era imposibilă pînă la ora 09³⁰, deoarece în timpul respectiv aceasta era la medic, respectiv materialele cauzei prin care se confirmă sesizarea, pornirea urmăririi penale și legalizarea rezultatele măsurilor speciale de investigații, efectuate la faza inițială a procesului penal, conțin date care nu corespund adevărului.

Instanța de apel a statuat că toate acțiunile și actele menționate supra, au indicat în mod cert la faptul că au fost întocmite cu încălcarea prevederilor legislației procesual-penale. Mai mult ca atât, s-a admis reținerea, învinuirea și

inculparea lui Ceban Sergiu, chiar și în condițiile în care circumstanțele expuse în denunț nu s-au confirmat, fiind inventate în scopul de a justifica inițierea urmăririi penale.

Invocând prevederile articolelor 7 alin. (1), 135 alin. (1) și (3), 275 pct. 9), 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și practica CtEDO relevantă, instanța de apel a considerat că se impune constatarea nulității și excluderea din procesul penal inclusiv a procesului-verbal cu privire la percheziție din 14.02.2015 (în imobilul din or. Florești, str. Crinilor 36), deoarece conține date diferite de cele stabilite în realitate în cadrul acțiunii respective de urmărire penală, alegație confirmată cu certitudine de declarațiile numitului Smoleac Adrian și înregistrarea video a acțiunii de percheziție.

În același timp, instanța de apel, avînd în vedere că însăși percheziția corporală a lui Ceban Sergiu s-a efectuat, potrivit procesului-verbal din 14.02.2015 de la ora 13:01 pînă la ora 13:28, în lipsa apărătorului, iar după ora respectivă acesta nu a mai avut posibilitate să se deplaseze liber, fiind reținut de către colaboratorii organelor de drept și escortat la sediul Procuraturii Anticorupție din mun.Chișinău cu mijlocul de transport a reprezentanților organului de urmărire penală, este ilegal și procesul-verbal de reținere a lui Ceban Sergiu din 14.02.2015, care a fost întocmit doar la ora 19:48, cu încălcarea gravă a prevederilor art. 167 alin. (1) și art. 230 Cod de procedură penală, care permite reținerea unei persoane doar în decursul a 3 ore de la momentul reținerii de facto.

La fel, instanța de apel a constatat că sunt ilegale și acțiunile de percheziție efectuate cu participarea lui Ceban Sergiu, care avea statut de bănuît în comiterea unei infracțiuni grave, în lipsa apărătorului său, situație inadmisibilă, potrivit art. 69 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, fapt pentru care s-a insistat ca instanța să se expună asupra încălcărilor menționate și să constate nulitatea actelor procesuale indicate.

Instanța de apel a statuat că în pofida celor expuse, fără a descrie fiecare probă în parte, procurorul a solicitat instanței de apel să se dea o nouă apreciere probelor, fără a lua în considerare circumstanțele care denotă includerea în aceste acte procesuale a circumstanțelor care nu au avut loc în realitate și întocmirea acestora în alte circumstanțe de timp decît cele în care au fost întocmite, contrar prevederilor art. 95 și art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală, ori situația descrisă creează premise pentru formarea concluziilor cu privire la vinovăția unei persoane pe baza probelor care nu au fost administrate legal și în afara unui proces penal pornit legal (dacă se ia în considerare că există dubii evidente cu privire la data și ora depunerii denunțului și audierii denunțătoarei, precum și mulțimea de măsuri speciale de investigații efectuate în afara procesului).

Instanța de apel a reținut că vinovăția persoanei în săvîrșirea faptei se

consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a elucidat toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

Transcriind dispozițiile articolelor 390, 8 alin.(3) și 389 Cod de procedură penală, instanța de apel a statuat că din ansamblul de probe administrate în cauza de învinuire a lui Ceban Sergiu, nu se constată fapta infracțională incriminată acestuia în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În final, instanța de apel a constatat că Ceban Sergiu urmează a fi achitat, pe motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, prin care invocînd incidența *pct. 6* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei pe motivul ilegalității ei, cu rejudecarea cauzei penale în alt complet de judecată.

9.1 În susținerea recursului procurorul invocă următoarele:

- la adoptarea deciziei de achitare, instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor articolelor 417 alin. (1) pct. 8), 95 alin. (1), 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală, a făcut aprecieri a probelor care nu se racorda la valoarea acestora, a reținut inutilitatea tuturor probelor administrate de partea acuzării, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, a făcut concluzii care nu se racordă la ansamblul probatoriu acumulat pe cauză, invocînd eronat nulitatea probelor;

- comiterea infracțiunii, incriminate inculpatului, se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către organul de urmărire penală în prezenta cauză și cercetate în instanța de judecată și nu este de acord cu constatarea făcută de către instanța de apel, referitor la lipsa faptei infracțiunii incriminate lui Ceban Sergiu;

- instanța de apel, contrar prevederilor art. 414 și art. 417 Cod de procedură penală, ilegal și contradictoriu a adoptat o decizie de achitare, dînd prioritate în exclusivitate depozițiilor inculpatului Ceban Sergiu, care a negat în instanțe vinovăția sa, n-a dat apreciere deplină la depozițiile martorului Chihai Ecaterina, precum și cele ale martorilor Smoleac Ludmila, Smoleac Andrian, Smoleac Svetlana, etc., audiați în instanțele de judecată, care coroborează între ele și în comun cu probele scrise și înregistrările audio/video formează un probatoriu pertinent, concludent și util, facînd o analiză evident atașată poziției expuse de partea apărării, declarînd nule și excluzînd nefondat probele prezentate de acuzare;

- instanța de apel la argumentarea concluziei sale de achitare nu s-a referit nici într-un fel vis-a-vis de aspectul de provocare invocat în cererea de apel de partea apărării, astfel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- la expunerea vis-a-vis de achitarea lui Ceban Sergiu, instanța de apel eronat a conchis că acuzarea a renunțat la învinuirea adusă lui Ceban S. în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, dar o altă învinuire nu a fost înaintată. Or, procurorul în instanța de apel a solicitat admiterea cererii de apel declarate de avocat, din alte motive decât cele invocate, casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Ceban Sergiu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală și încetarea procesului penal.

Menționează recurentul în cererea depusă că, în susținerea poziției sale în instanța de apel, procurorul a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpatului Ceban Sergiu din prevederile art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, din motiv că mijloacele financiare în sumă de 2500 euro, care i se incriminează inculpatului că le-a pretins și primit de la Chihai Ecaterina, nu constituie proporții mari în raport cu noile prevederi operate la art. 126 Cod penal și a susținut învinuirea înaintată, cu excluderea doar a calificativului *săvârșite cu primirea de bani în proporții mari*, fără a fi necesară o învinuire nouă, ea fiind în atenuare. De rând cu aceasta, a fost solicitată și excluderea calificativelor suplimentar reținute de instanța de fond, asupra cărora s-a expus și Colegiul Penal Lărgit al Curții Supreme de Justiție în decizia din 20.10.2020 și anume: *„acceptarea...titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje...sau pentru o altă persoană...de către o persoană care are influență... asupra unei persoane publice străine, funcționar internațional...pentru a-l face să întârzie sau să grăbească îndeplinirea”*;

- motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii. Or, Colegiul Penal în partea dispozitivă l-a achitat pe Ceban Sergiu de sub învinuirea adusă lui pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar, în partea motivatoare a deciziei, argumentează poziția sa sub aspectul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii, pe de o parte și nulitatea probelor, pe de altă parte;

- la argumentarea nulității probelor administrate de partea acuzării, instanța de apel eronat a reținut ilegalitatea acțiunilor efectuate de reprezentanții organelor de urmărire penală, fără a face referire la careva acte prin care s-ar fi constatat ilegalitățile respective, iar încheierile judecătorului de instrucție, cu privire la autorizarea acțiunilor de urmărire penală sau de declararea lor legală, aferente speței respective, nu au fost anulate și sunt până în prezent legale;

- nu pot fi reținute cele invocate de inculpat vis-a-vis de insistența de a veni în

audiență la el în biroul de serviciu din penitenciarul din Soroca a lui Chihai Ecaterina. Or, ultima nu a fost în audiență la șeful penitenciarului din Soroca doar o singură dată, dar de nenumărate ori, într-o instituție cu regim special de trecere, Ceban Sergiu cunoștea cu siguranță „*problema necesară de a fi rezolvată*”, invocată de Chihai Ecaterina. Trecerea în audiență la șeful penitenciarului a lui Chihai Ecaterina putea fi efectuată doar cu acordul lui Ceban Sergiu;

- la credibilitatea declarațiilor martorei Chihai Ecaterina indică și faptul, că șeful penitenciarului face parte din comisia penitenciarului care a decis vis-a-vis de întrunirea condițiilor privind liberarea condiționată de pedeapsa închisorii înainte de termen a lui Chihai Alexandru și înaintarea demersului respectiv în instanța de judecată. Or, Ceban Sergiu, în pofida funcției ce o ocupa, avea influență directă asupra celorlați membri ai comisiei penitenciarului;

- faptul neprovocării lui Ceban Sergiu la comiterea infracțiunii de trafic de influență indică și momentul că anume cel din urmă i-a indicat lui Chihai Ecaterina cum, unde și prin intermediul cui să fie transmiși banii asupra cărora au convenit. La fel, în cadrul cercetării judecătorești reluate în instanța de apel nu a fost probată de partea apărării, ci doar invocată, faptul instigării și provocării lui Ceban Sergiu de către colaboratorii CNA sau DIP, poziție părtinită cu perseverență de instanța de apel la insistența constantă a părții apărării în interesele inculpatului;

- nu pot fi reținute argumentele părții apărării, preluate de instanța de apel cu privire la data și ora depunerii denunțului de numita Chihai Ecaterina, audierii ei și înregistrării discuției dintre ea și Ceban Sergiu, dat fiind faptul că denunțul menționat a fost depus anume dimineața, cum a fost fixată ora, pusă rezoluția de șeful Procuraturii Anticorupție, pornită urmărirea penală, emisă ordonanța de formare a grupului de urmărire penală și numai după aceea înzestrarea cu tehnică specială a declarantei de către Dobîndă Vasile, ulterior la revenirea în or. Soroca a fost înregistrată discuția între Chihai Ecaterina și Ceban Sergiu, acțiuni care au fost verificate de judecătorul de instrucție și au fost recunoscute legale. Ceea ce ține de audierea lui Chihai Ecaterina de către procurorul în Procuratura Anticorupție într-adevăr sunt careva neclarități, așa cum la rubrica data întocmirii procesului-verbal sunt careva corectări, pe care și a speculat partea apărării, dar care, într-un final, nu pot influența asupra dezvinovățirii inculpatului;

- instanța de apel contradictoriu a motivat soluția pe caz în coraport cu dispozitivul hotărârii, indicând în dispozitiv soarta corpurilor delictive, și anume a bancnotelor, care au fost trecute în proprietatea statului, fără a argumenta poziția sa în partea motivatoare din ce cauză este necesară încasarea mijloacelor bănești în folosul statului dacă persoana este achitată;

- Ceban Sergiu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate lui,

prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, în pofida acestor argumente, instanța de apel în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către acuzare, fiind totodată indusă în eroare de poziția părții apărării, inculpat care nu și-a recunoscut vina, poziție care poartă un caracter de apărare și declarativ, scopul primordial fiind eschivarea de la răspunderea penală și pe care, de fapt, le-a pus la baza deciziei de achitare pe art. 326 alin. (2) lit. e) Cod penal;

- comiterea infracțiunii incriminate inculpatului nominalizat se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către organul de urmărire penală în prezenta cauză, cercetate de instanțele de judecată și nu este de acord cu constatarea făcută de către instanța de apel în sensul achitării lui Ceban Sergiu de sub învinuirea adusă.

10. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În particular, avându-se în vedere recursul ordinar, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de

natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

La chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context este relevant de specificat că, la judecarea apelului, în conformitate cu art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Așadar, fiind investită să constate o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către aceștia, în cazul stabilirii culpei și să se expună la principalele motive invocate în ordine de apel.

Însă, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate de legislator.

La caz, din conținutul recursului declarat în speță, rezultă că acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Astfel, instanța de recurs analizând decizia atacată constată ca fiind întemeiate argumentele aduse în recurs cu referire la faptul că *motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii*.

Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel, deși în partea descriptivă a deciziei motivează soluția sa sub aspectul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii, pe de o parte și nulitatea probelor, pe de altă parte, în dispozitivul deciziei dispune achitarea lui Ceban Sergiu, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În acest context, Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din analiza textului deciziei supuse recursului, se atestă că, instanța de apel a trecut în revistă probatoriul administrat în dosar fără a oferi aprecierea acestora așa cum o cer prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel, deși amănunțit s-a expus asupra nepertinenței la o parte din probele acumulate de către organul de urmărire penală, și în special a anexelor la procesele-verbale privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor, stenogramele convorbirilor purtate de Ceban Sergiu și Chihai Ecaterina și asupra nulității unui șir de acte procedurale, nu le-a analizat toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și nu s-a expus prin prisma art. 101 Cod de procedură penală asupra celorlalte probe prezentate de părți, nu s-a expus pe marginea faptului de ce sunt admise sau respinse atât probele acuzării, cât și probele apărării, statuând în final că din ansamblul probelor administrate în cauză nu se constată fapta infracțională incriminată lui Ceban Sergiu.

Astfel, din textul deciziei contestate Colegiul reține că, concluziile instanței de apel formulate poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră nefundamentată de drept concluzia instanței de apel, privind nulitatea acțiunii de transmitere a

banilor din 12.05.2015, „...pe motiv că a fost executată de către Chihai Ecaterina, sub îndrumarea lucrătorilor operativi ai Centrului Național Anticorupție și cei ai Departamentului Instituțiilor Penitenciare...” și nu de către aceștia din urmă, în raport cu prevederile art. 135 alin. (2) Cod de procedură penală.

Colegiul penal de asemenea consideră defectuos argumentată și concluzia precum că, acuzarea a renunțat la învinuirea adusă lui Ceban S. în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, dar o altă învinuire nu a fost înaintată, urmare a solicitării procurorului de a admite cererea de apel declarate de avocat, din alte motive decât cele invocate, casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Ceban Sergiu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală și încetarea procesului penal (f.d. 106, Vol. VII). O asemenea motivare a concluziei, bazată pe o presupunere a instanței de apel nu poate fi acceptată ca fiind una legal motivată.

Este eronată soluția de achitare din motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, or, instanța de apel nu a luat în considerare depistarea și ridicarea în urma percheziției a sumei bănești, recunoscute la caz în calitate de corpuri delictive.

De asemenea, în aspectul nepronunțării asupra tuturor motivelor invocate în apel ca temei de casarea servește și faptul că, instanța de apel nu s-a referit nici într-un fel vis-a-vis de aspectul instigării și provocării lui Ceban Sergiu de către colaboratorii CNA sau DIP invocat în cererea de apel de partea apărării.

Este de menționat și prezența la caz a motivării insuficiente și contradictorii a deciziei adoptate reieșind și din faptul că, instanța de apel statuând nulitatea probatoriului prezentat de către acuzare, făcând referire la prevederile art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, care este temei de încetare a urmăririi penale, nu și-a argumentat soluția sa sub aspectul prevederilor art. 332 și art. 391 Cod de procedură penală, temei ce poate genera încetarea procesului penal cu reabilitatea inculpatului.

În atare circumstanțe se consideră, că instanța de apel a comis erori de drept prin nerespectarea prevederilor art. 414-419 Cod de procedură penală, admitând concluzii contradictorii, iar aceste abateri se cuprind în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate supra, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării

totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

11. La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile articolelor 93, 95, 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în pct. 10 din prezenta decizie.

12. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Ceban Sergiu XXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **30 iunie 2022**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana

Miron Aliona

Plămădeală Ghenadie